

VSO ALPHONS LAUDY IN AMSTERDAM : OPEN BLIK NAAR DE BUITENWERELD ÉN EXCELLENT

VSO Alphons Laudy in Amsterdam telt 165 zeer moeilijk lerende leerlingen. Zij bieden volgens de Inspectie op excellente wijze onderwijs aan deze leerlingen. Hier hebben onder andere schoolspecifieke leerlijnen, gespecialiseerde vakdocenten en de aandacht voor cultuur en expressie een belangrijk aandeel in.

Rode draad

Zo'n tien jaar geleden begon de Alphons Laudyschool met het schoolspecifiek maken van de leerlijnen van het Centrum Educatieve Dienstverlening. De school heeft voor elke leerling een individueel ontwikkelingsperspectief gemaakt. Verder hanteert de school vier leerroutes: één voor leerlingen die uitstromen naar loonvormende arbeid en drie voor leerlingen die uitstromen naar verschillende vormen van dagbesteding. Voor elke leerroute worden de vereiste vaardigheden weergegeven op het gebied van leren, sociaal emotionele ontwikkeling, mondelinge taal, lezen en rekenen.

“We zijn erg tevreden met hoe het nu op school gaat; dat heeft te maken met de inzet van gespecialiseerde vakdocenten, het werken met uitstroomprofielen en de invoering van schoolspecifieke leerlijnen.”

Op verschillende niveaus besteedt de school aandacht aan actief burgerschap en sociale integratie, bijvoorbeeld vanuit de klas, vanuit de school, vanuit de buurt etc. De leerlingen leren hun sociale vaardigheden in te zetten in school en maatschappij. Daarnaast is ook ‘omgekeerd burgerschap’ een doel: de bekendheid van de buitenwereld met de leerlingen vergroten en deze groep een betere positie in de samenleving geven. Eén maand per jaar organiseert de school een culturele projectmaand, waarin de hele school bij alle vakken aan hetzelfde thema werkt. Docenten kunnen hierbij gebruikmaken van de lesideeën over een onderwerp (bijvoorbeeld India), ontwikkeld door een werkgroep op school. In deze maand wordt ook een workshopavond voor ouders gegeven waarin zij en hun (andere) kinderen ervaren wat de leerlingen die maand hebben gedaan.

Sociale vaardigheden en het integreren van ‘leren leren’ lopen als een rode draad door de school. Alle vakken besteden aandacht aan onder andere samenwerken, leren reflecteren en werknemersvaardigheden. Tot slot krijgt het bevorderen van de verticale leerlijn van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs de komende twee jaar nog meer aandacht.

Cultuur en expressie

Samen met een externe deskundige heeft de Alphons Laudyschool in het schooljaar 2014-2015 stapsgewijs - onder andere via een werkgroep en een studiedag - een visie op kunst en cultuur ontwikkeld, die vertaald kan worden naar het onderwijs en de leerlingen. Alle activiteiten voor cultuurexpressie en vakoverstijgende activiteiten zijn vastgelegd in een meerjaren cultuur/beleidsplan. Belangrijke factor hierin is de interne cultuurcoördinator. Vanuit het meerjaren cultuur/beleidsplan organiseert hij de excursies, stemt hij het aanbod af op de thema’s van de school en onderhoudt de externe contacten. De leerlijn wereldoriëntatie is gekoppeld aan het kunst- en cultuur-aanbod zodat alle kunstactiviteiten binnen de thema’s van wereldoriëntatie vallen. Met verschillende musea wordt er aan gewerkt het aanbod beter af te stemmen op de behoefte en het niveau van de leerlingen. Ieder jaar geeft de school een voorstelling waaraan zoveel mogelijk leerlingen meedoen. Zowel vakdocenten als groepsleerkrachten werken hier met de leerlingen naar toe. Dit geeft een podium aan leerlingen met bijzondere

talenten en het biedt de mogelijkheid dat leerlingen elkaar ondersteunen en samen tot betere prestaties komen.

De school is zich bewust van de waarde van externe partners op het gebied van cultuureducatie en bezit een uitgebreid netwerk. Hierin zitten onder andere de Stichting Mocca (expertisecentrum voor cultuureducatie in Amsterdam), Tamino (specialist voor cultuureducatie voor kinderen en jongeren met een beperking) en Plein C (expertisecentrum voor cultuureducatie Noord-Holland). Noemenswaardig is verder de samenwerking met Stichting Philadelphia en Prisma, die tot uiting komt in programma's rond sport, dans en beeldend; als een soort naschoolse opvang.

Professionalisering

Voor het geven van samenhangend onderwijs zag de directie dat het nodig was om het planmatig en handelingsgericht werken bij de leerkrachten en andere medewerkers te ontwikkelen. Daarvoor zijn mensen gefaciliteerd. Er is bijvoorbeeld een externe coach passend onderwijs beschikbaar gesteld, die als taak heeft om `leren leren`

in te voeren op vakoverstijgend en vakinhoudelijk niveau. Ook leidt hij de interne begeleiders op in het coachen van de leraren. Hulp krijgt de school daarbij van de Stichting Kolom, waar de school onder valt.

Een andere beslissing die verdere professionalisering heeft geïnitieerd, is al enkele jaren geleden genomen: het aanstellen van tweedegraads vakdocenten voor de kunst- en expressievakken. Opgeteld heeft dit alles voor een stevig draagvlak gezorgd voor vernieuwing; een essentiële voorwaarde voor innovaties op een school.

Tips

- Werken met leerlijnen is nooit statisch, het vereist voortdurende innovatie en aanpassing(en).
- Het maken van een cultuur/ beleidsplan werkt motiverend en heeft het cultuuraanbod op een hoger en professioneler plan gebracht.
- Combinatie vakleerlijn met de leerlijn `leren leren` en dat door de hele school heen is sterk. In alle vakken wordt naast de eigen vakleerlijn de leerling uitgedaagd op werknemersvaardigheden op zijn/ haar eigen niveau.